

Pionýr

Česká
rada
Pionýra

Výroční zpráva 2000

Motto:

*“Svět dětí není možný bez dospělých,
nepouštějme se proto nikdy ruky dítěte,
kterým jsme i my kdysi byli.”*

Byl rok 2000 tak naprosto výjimečný?

Na sklonku 1999 a začátkem roku, kdy jsme v letopočtu začali psát číslici ,2', se hovořilo o magickém roce 2000... Ohlédnu-li se za ním, nezdál se mi být ani kejklířský či zázračný ba ani jakkoliv kouzelný – byl naplněn, ostatně jako každý jiný rok, usilovnou prací, neutuchající dávkou nadšení a zdánlivě “všední” činností.

Přesto se snad v každém dospělém člověku odráží ona zmiňovaná magičnost přinejmenším tím, že se snad více zamýšlí nad některými jevy, skutky, nad minulostí, současností i budoucností (alespoň v kulturně-společenském prostředí, které rok 2000 uznává jako přelomový).

Kdyby mi někdo v dávné (ale i poměrně nedávné) minulosti řekl, že budu psát úvodní slovo pro “VÝROČNÍ ZPRÁVU PIONÝRA ZA ROK 2000”, pro druhé největší sdružení dětí a mládeže v naší vlasti, zaťukal bych si patrně na čelo ... – význam tohoto gesta je všeobecně znám a proslulý, podobně jako zmiňovaný letopočet. Naopak velmi dobře si vybavuji, že jsem si jako kluk říkal: “Jo, to až bude rok 2000...”

A vida, tento výjimečný rok je za námi... Následující stránky mají vypovědět o tom, že možná nebyl až tak neobyčejný. Ale byl také rokem 10. výročí obnovení samostatnosti našeho sdružení. Nu, a to je jistě důvod vnímat rok 2000 jako vskutku rok nevšední. Mnoho proroků před léty deseti předpovídalo Pionýru rok, dva či nejvýše tři léta života. Máme jich za sebou deset a to je důvod, proč je tato výroční zpráva rozšířena též o ohlédnutí za jedním každým z těch deseti let. Jsem přesvědčen, že se nemáme za co stydět, ba naopak – lze se pochlubit, neboť naše ,pionýrská práce‘ si to zaslouží. Zdají-li se vám, vážení čtenáři, tato slova příliš sebevědomá, posuďte je sami ještě jednou - po četbě následujících stránek.

Za sebe – se znalostí věci – chci všem našim členům a rodičům, rodinným příslušníkům, partnerům či mecenášům poděkovat. A do dalšího tisíciletí popřát správné vykročení.

Mgr. Martin Bělohlávek
předseda České rady Pionýra

Pionýr je živé a činorodé sdružení, naplňující skutečný význam původem francouzského slova “pionýr” - být hlasatelem nových myšlenek a cest, objevitelem nových směrů.

Ze Statutu Pionýra:

1. Pionýr je demokratické, dobrovolné, samostatné a nezávislé sdružení dětí, mládeže a dospělých.
2. Zabývá se osvětovou, kulturně výchovnou, charitativní činností, obhajobou a uspokojováním zájmů a oprávněných potřeb dětí a členů sdružení. Podporuje tvorbu a naplňování zejména sociálních, výchovných, kulturních a sportovních programů, především s ohledem na ochranu jejich práv a rozvíjení zájmové činnosti.
3. Umožňuje svým členům i dalším účastníkům svých aktivit uspokojovat zájmy i potřeby prostřednictvím všestranné činnosti v různorodých, převážně v dětských kolektivech, prostřednictvím pravidelné celoroční činnosti, prázdninových a dalších volnočasových aktivit, včetně mezinárodních. Nabídkou aktivního využití volného času dětí a mládeže pomáhá v boji proti kriminalitě, různým druhům závislosti a dalším sociálněpatogenním jevům působícím na děti a mládež.
4. Hlásí se k “Úmluvě o právech dítěte” a “Listině práv a svobod” a podílí se na naplňování jejich zásad.
5. Podporuje českou státnost. Vede své členy k aktivnímu občanství a kladným morálním hodnotám.
6. Podporuje a rozvíjí spolupráci s organizacemi a sdruženími dětí a mládeže v České republice a v zahraničí.

Z Programu Pionýra:

“Kam směřujeme?” - Sedmero cílů sdružení Pionýr

1. **SVOBODA** – svobodný rozvoj osobnosti v demokratické společnosti;
  - osobnost schopná respektovat odlišné názory a postoje;
  - osobnost usilující o svobodu jednotlivce, národů a ras;
2. **SPRAVEDLNOST** – sociální spravedlnost ve společnosti;
  - osobnost usilující o spravedlnost v lidském konání;
  - osobnost s aktivním postojem k přírodě, životu na Zemi, ke kladným morálním hodnotám;
3. **SOLIDARITA** – solidarita mezi lidmi, národy a rasami;
  - osobnost s lidským vztahem k ostatním;
  - osobnost pomáhající na základě vnitřního přesvědčení;
4. **SPOLEČNOST** – obrana lidských práv, práv dítěte a práva na zdravé životní prostředí;
  - osobnost s aktivním občanským postojem;

- osobnost jednající na základě uvědomění si lidských hodnot;
5. **SAMOSPRÁVA** – společenské podmínky pro rozvoj samosprávnosti celků;
    - osobnost schopná netradičně vidět a spoluvytvářet svět;
    - osobnost jako aktivní spolutvůrce kolektivu;
  6. **SPOLUPRÁCE** – rozvoj všech kultur a národů;
    - osobnost samostatná a tvořivá, schopná spolupráce v rámci plurality názorů;
  7. **SEBEZDOKONALENÍ** – rovnocenné společenské podmínky pro rozvoj každého člověka jako podmínky k sebezdokonalování;
    - osobnost jako aktivní spolutvůrce sama sebe, schopná sebevýchovy a sebehodnocení;
    - osobnost odpovědná za své jednání a činy.

ORGÁNY PIONÝRA

Česká rada Pionýra

Složená z delegátů okresních rad Pionýra (80 zástupců) a dalších volených představitelů (9), v celkovém počtu 89 členů.

Jde o nejvyšší orgán Pionýra mezi Výročními zasedáními ČRP, schází se čtyřikrát do roka – v uplynulém roce to bylo:

- 5. - 6. ledna v Praze;
- 13. - 14. května v Praze
součástí byla tradiční celorepubliková porada předsedů ORP a koordinátorů ustavovaných KRP;
- 9. - 10. září v Kamýku nad Vltavou;
- 2. - 3. prosince v Praze (zasedání bylo mimořádně rozšířeno o předsedy ORP a KRP)
součástí byla mimořádná celorepubliková porada předsedů ORP a KRP.

Výkonný výbor České rady Pionýra v roce 2000

Stanislav Bátěk, RNDr.	místopředseda České rady Pionýra, předseda moravské komory ČRP
Martin Bělohávek, Mgr.	předseda České rady Pionýra
Kateřina Brejchová	ekonom
Petr Halada	úsek mezinárodní činnosti
Josef Chládek, Ing.	místopředseda České rady Pionýra, předseda české komory ČRP
Jindřich Kačer	úsek informačního toku a ediční činnosti
Ondřej Knotek	výkonný tajemník České rady Pionýra, úsek systému přípravy, úsek vnitřního života (od 13. 5. 2000)
Milan Kuba	úsek letní činnosti
Miroslav Mašek	úsek základen
Petr Novák	úsek akcí a soutěží
Martin Ritter	úsek vnějších vztahů
Jiří Tomčala, Mgr.	úsek Sedmikvítku
Antonín Unger	a soutěže "Sami o sobě, o své činnosti"

Jde o výkonný orgán mezi jednáními České rady Pionýra, schází se každý měsíc – v hodnoceném roce se konalo 11 zasedání.

Revizní komise České rady Pionýra

Miroslav Hrbáček	člen
Bohuslav Kühnel	člen
Oldřich Lindovský	člen
Jiří Mlaskač, Mgr.	člen
Jiří Vostřel, Ing.	předseda
Jaroslav Kudla	přizvávaný k jednání RK ČRP

Na zasedání se schází 4x ročně, vždy v termínu jednání České rady Pionýra, revize probíhají průběžně.

Ústředí Pionýra v ČR

(profesionální zázemí sdružení)

Ondřej Knotek	výkonný tajemník České rady Pionýra
Kateřina Brejchová	ekonom
Irena Černá, Mgr.	- vedoucí ekonomického úseku samostatný odborný referent na úseku vnějších vztahů Pionýra a organizace přípravy vedoucích odborný referent - účetní
Markéta Fraitová	asistentka výkonného tajemníka (do 15. 12. 2000), odborný referent od 16. 12. 2000
Klára Měšťáková	asistentka výkonného tajemníka (do 22. listopadu 2000)
Zdeňka Schwarzerová, PhDr.	asistentka výkonného tajemníka (od 15. 12. 2000)
Anna Studničková	asistentka výkonného tajemníka (od 15. 12. 2000)
Jan Kolár	výkon civilní služby od 28. 8. 2000
Štěpán Lapáček	výkon civilní služby do 31. 3. 2000

ZASTUPOVÁNÍ - REPREZENTACE

- Komora mládeže – poradní orgán náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy
Mgr. Martin Bělohávek
- Přizván jako stálý expert k jednání Podvýboru pro mládež Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
Martin Bělohávek, Mgr.
- Expertní komise MŠMT – k projektům na rok 2000
Kateřina Brejchová
Ondřej Knotek
- Dozorčí rada Fondu dětí a mládeže
Irena Černá, Mgr.
- Komise FDM k nemovitostem
Kateřina Brejchová
- Výkonná rada Národního informačního centra mládeže ČR
Ondřej Knotek
- Strategická komise ČRDM
Martin Bělohávek, Mgr.
Kateřina Brejchová
- Zahraniční komise ČRDM
Klára Měšťáková
Tomáš Veselý
- Redakční rada časopisu ČRDM “ARCHA”
Jiří Tomčala, Mgr.
- Pracovní tým ČRDM k řešení problému FDM
Kateřina Brejchová
Lee Louda, Ing.
- Organizační štáb akce “Bambiriáda 2000”
Pavel Hofrichter
Milena Kořínková
Petr Kurz
Petr Beránek
Martin Ritter
- Pracovní skupina Junák - Pionýr
Soňa Čundrlová
Jindřich Kačer
Miroslav Mašek
Petr Novák
Jiří Tomčala, Mgr.
- Účast ve volné pracovní skupině ANO
Irena Černá, Mgr.
- Český výbor pro UNICEF
Irena Černá, Mgr.

•Českoněmecká rada mládeže

Klára Měšťáková

•Kongres v Japonsku

Kateřina Brynychová

•Mezinárodní výbor IFM-SEI

Petr Hubený, Mgr.

V průběhu celého roku se zástupci Pionýra aktivně podíleli na ustavování krajských institucí majících reprezentovat sdružení dětí a mládeže. •V hlavním městě Praze to byli M. Kořínková, J. Červenka a J. Tomčala, •ve Středočeském kraji P. Zavadilová a B. Kühnel, •v kraji Budějovickém P. Novák a M. Mašek, •v Plzeňském kraji M. Čechura, •v Karlovarském kraji F. Kováč, •v kraji Ústeckém M. Svobodová, •v Libereckém kraji P. Hanka, •v kraji Královéhradeckém T. Šormová, •v Pardubickém kraji A. Koloničný, •v kraji Jihlavském T. Homa, •v Brněnském kraji J. Kačer, •v Olomouckém kraji Sv. Protivanský, •v kraji Ostravském M. Trunkát, •ve Zlínském kraji S. Čundrlová.

ČLENSTVO – V ČÍSLECH

V roce 2000 sdružoval Pionýr celkem 23.594 členů v 1.011 oddílech na 496 pionýrských skupinách.

Věkové složení:

počet členů:	do 9 let	3.381
	9 – 15 let	11.066
	15 – 18 let	2.671
	18 – 26 let	3.071
	nad 26 let	3.405

Základem pionýrského hnutí je pravidelná činnost oddílů – formou schůzek, výprav (během víkendů) a táborů (během prázdnin, nejvíce v létě). Oddílů je celkem 1.011, z toho například

- 503 s všestranným zaměřením;
- 256 turistických;
- 86 sportovních ;
- dále oddíly přírodovědné, technické, dívčí kluby,...

Přímou práci s dětmi zajišťují jednotlivé oddíly a pionýrské skupiny. Činnost oddílu představuje oddílové schůzky naplněné soutěžením, hraním, sportem, výtvarnou i kulturní činností; víkendové akce, aktivity v průběhu pololetních, jarních, velikonočních, podzimních a zimních prázdnin a samozřejmě letní tábory. Mimo činnost pro své členy nabízejí oddíly i aktivity určené neorganizovaným dětem – příležitostné akce, karnevaly, pohádkové lesy, dny dětí, sportovní a kulturní soutěže. Řadu svých akcí otevírají pionýrské skupiny i těmto dětem, i nečlenové se tedy mohou účastnit především našich táborů a víkendových aktivit. Řada pionýrských skupin zahájila v posledních letech i činnost volnočasových klubů určených pro nečleny, tyto nabízejí zajímavou činnost dětem a mládeži. V roce 2000 se počet volnočasových klubů s pravidelnou činností zvýšil na osm.

Se zajištěním činnosti dětských oddílů souvisí přímo práce dobrovolných vedoucích. Nejde jen o hodiny, dny a týdny věnované přímo práci s dětmi, ale i o nespočetné hodiny věnované přípravě této činnosti, brigády v klubovnách na táborových základnách, ale i o přípravu a vzdělávání těchto dobrovolných pracovníků.

Za významnou považujeme i skutečnost, že mezi dobrovolníky ve sdružení Pionýr lze najít celkem i 5742 osob ve věku od 15 do 26 let, které věnují svůj volný čas práci s dětmi. Představují tak středně velké celorepublikové sdružení, jež vychovává své členy k odpovědnosti, práci pro ostatní i k sebevzdělávání.

Činnost oddílů a skupin lze převést i do číselné podoby.

1011 oddílů představuje v roce 2000:

- cca 39.400 v průměru dvouhodinových pravidelných schůzek;
- cca 10.000 víkendových akcí a akcí v období ostatních prázdnin.

Sdružení Pionýr žije také řadou společných aktivit. Jejich vyvrcholením jsou zpravidla republiková finále soutěží a setkání oddílů. Tyto akce jsou příležitostí nejen k soutěžení, porovnání a měření sil, ale hlavně k setkávání, poznávání nových kamarádů, her a námětů na další činnosti. Veškeré soutěže ve sdružení Pionýr jsou otevřené i pro nečleny.

Vedle pravidelných aktivit pro registrované členy připravují pionýrské oddíly a skupiny řadu akcí pro tzv. neorganizované děti.

Jak šly měsíce

LEDEN

Pionýrský Sedmikvítek

je kulturně-umělecká soutěž pro kolektivy a jednotlivce, která tradičně oslovuje i širokou řadu kolektivů a jednotlivců mimo sdružení. Jedná se o ucelený postupový systém od základních kol

až po republiková finále, jenž zahrnuje spektrum aktivit rozdělených do sedmi základních oblastí:

1. Rukodělná činnost – výtvarné práce

V letošním roce se republikové finále v této oblasti uskutečnilo poprvé, a to díky Okresní radě Pionýra v Opavě, která tuto akci připravila pro 48 účastníků.

2. Film, foto a video

Soutěže v této oblasti byly jako každoročně realizovány korespon-

denčně s vyhlášením vítězů v rámci republikového finále Dětské porty v Praze.

3. Tance

Vyvrcholily republikovým finále pořádaným Okresní radou Pionýra v Liberci ve dnech 7. – 9. 1. za účasti 451 tanečníků.

4. Dětská Porta

Republikové finále – čtyřdenní maratón trampské, folkové a country hudby, proběhl ve dnech 28. – 31. 1. 2000. Pro 569 účinkujících a řadu diváků jej uspořádala Obvodní rada Pionýra Praha 10.

5. – 7. Hudba, Divadlo a Malé jevištní formy

Republikovou přehlídku v těchto oblastech pořádala pro 349 účastníků ve dnech 28. – 31. 1. Obvodní rada Pionýra v Praze 8.

Děti Dětem 2000 30. ledna

Benefiční koncert pořádaný ve spolupráci s Nadací Dětem 3. tisíciletí se konal v neděli 30. ledna na pražském Žofíně. Záštitu nad 3. ročníkem převzaly PhDr. Libuše Benešová, předsedkyně Senátu Parlamentu ČR, a JUDr. Petra Buzková, 1. místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Během tříhodinového programu pořádaného na závěr Pionýrského Sedmikvítku se tleskalo dětem z celé republiky i profesionálními hostům: Felixi Slováčkovi s Marínou Grochovskou, Věře Martinové, Lubomíru Brabcovi a Jaroslavu Svěcenému. Programem provázel stejně jako v loňském roce Jiří Langmajer, nositel ceny Thálie 1999, tentokrát spolu s Kateřinou Hrachovcovou. V průběhu večera předával Ing. Karel Březina, vedoucí Úřadu vlády ČR, putovní poháry předsedy vlády ČR, které koncert DĚTI DĚTEM provázejí od jeho počátku:

- za oblast **“Dětské porty”** - DDM Hořovice,
- za oblast **“Tance”** - Pionýrská skupina Mikulka Plzeň – taneční soubor IMPRO Plzeň;
- za **“Jiné hudební formy”** - DDM Děčín.

Mezi čestnými hosty, kteří dětská vystoupení s opravdovým zájmem sledovali, byli kromě obou patronek i RNDr. Ivan Havlíček, 1. místopředseda Senátu Parlamentu ČR a další zástupci státních

úřadů (ministerstev, Policejního prezidia ČR, Generálního štábu Armády ČR). Dále představitelé sponzorů – zástupci Pražské teplárenské, a.s., IPB Pojišťovny, a.s., firmy ProNap a Agentury NKL, s.r.o. Žofín. Také jsme přivítali své přátele, představitele jiných sdružení dětí a mládeže – YMCA v ČR, Folklórního sdružení ČR, ČTU, A-TOM a řadu dalších.

ÚNOR

Středoevropský veletrh cestovního ruchu Holiday World

12. – 13. 2., Praha

Prezentace činnosti a programu sdružení v “Dětském pavilonu – Cesta kolem světa”

Zde pionýrský oddíl z Chomutova ukázal dětem, jak žijí Indiáni – život v teepee, ukázky indiánských tanců, bubnování, rituály, ... Příchozí děti měly možnost se aktivně zapojit, vyzkoušet si výstroj a výzbroj Indiánů, tance, zahrát si různé hry.

Pane, pojďte si hrát - pro pokročilé

18. – 20. 2. Velké Losiny

Vzdělávací kurz, určený tentokrát pro pořadatele a rozhodčí soutěží a akcí z oblasti sportu a kulturně umělecké činnosti. Kurzu se zúčastnilo 41 členů sdružení z celé republiky.

Republikové finále ve vybíjené

25. – 27. 2. Šumperk

7. ročník za účasti 314 soutěžících.

BŘEZEN

Republikové finále v Ringu

24. – 26. 3. Karviná

8. ročník za účasti 201 účastníků.

ZIMNÍ TABORY

Mezi tradiční aktivity řady pionýrských skupin patří i zimní tábory v průběhu jarních prázdnin. Kratší jsou - v číselných přehledech - vedeny v celkovém počtu zájmových akcí. **Delších (tedy sedmi a více-denních) se uskutečnilo celkem 98 pro 2.647 účastníků. Z nich dvou se účastnilo 31 dětí z marginálních skupin.**

DUBEN

Zlatý Turbánek

31. 3. - 2. 4. Jindřichův Hradec

Tradiční soutěž pro malé i větší odborníky v uzlování připravil turistický oddíl Zlatá růže z pionýrské skupiny Ozvěna. O nejlepší časy a správnost uvázání soutěžilo v různých kategoriích 160 účastníků.

KVĚTEN

Republikové setkání pionýrských oddílů

26. – 28. 5. Hluboká nad Vltavou

Ma mezi republikovými akcemi výjimečné postavení, a to nejen počtem účastníků. Na letošní 5. ročník, pořádaný pionýrskými skupinami Kampanus Vodňany a T. K. Zlatá řeka Písek se sjelo 1.023 pionýrů z celé republiky. Organizátoři “Setkání” pro ně připravili zajímavý program, např. ukázkou z činnosti záchranného pluku CO Armády ČR z Jindřichova Hradce, ukázky historického šermu, koncerty kapel a dále prohlídku historických pamětihodností jižních Čech.

Bambiriáda 2000

25. – 28. 5.

Tato největší prezentační akce sdružení dětí a mládeže pořádaná Českou radou dětí a mládeže probíhala současně v 8 městech po celé republice. Pionýr (jako jedině sdružení dětí a mládeže) se prezentoval svým programem a ukázkami činnosti na všech místech.

Střípky z jednotlivých měst:

Brno: V Brně se na organizaci Bambiriády podílely 3 pionýrské oddíly: 172. PTO Pegas, 10. PTO Severka a 176. PTO Vlčata Bystrc. Velký zájem byl o expozici 10. PTO Severka s názvem M.A.S.H. Všechny kulisy a exponáty pocházely z letního pionýrského tábora v r. 1998. Pionýři připravili celkem 15 stanovišť. Celou expozici zajišťovalo 10 vedoucích a přes 40 dětí, kteří po celou dobu akce v parku Lužánky tábořili.

České Budějovice: Pionýři v Českých Budějovicích předvedli ukázkou své činnosti v pavilonu “U”, na jevišti i na ploše před pre-

zentační budovou. Vnitřní expozice zaměřená především na ruko-
dělnou činnost patřila k největším a nejnavštěvovanějším. Venku
probíhaly soutěže v ringu a dalších míčových hrách. Kulturní vy-
stoupení zajišťovala PS Božejov.

Chomutov: V Chomutově si na Kamencovém jezeře rozbili svá
týpí chomutovští indiáni, kteří však předvedli nejen svůj vlastní pro-
gram, ale představili veřejnosti i sdružení jako celek. Plně se zapoji-
li i do celkového programu chomutovské Bambiriády samozřejmě
i v den, vyhrazený dětem, jež mají svůj život ztížen handicapem. Ty
umožnily svým zdravým kamarádům vyzkoušet si život na vozíku.

Krnov: Naši expozici v Krnově zajišťovali členové pionýrských
skupin Kopeček a Údolí sýčků z Olomouce. Pro děti byla připrave-
na soutěž ve skládání puzzle, výroba loutek z textilu a také
“Pionýrská stezka” s trochu netradičními disciplínami, např: střelba
z kuše, malování na asfalt, hod na koš, nahazování kroužků apod.

Mladá Boleslav: V expozici připravené mladoboleslavskými pio-
nýry měli návštěvníci možnost seznámit se s životem a činností
jednotlivých pionýrských skupin. Pro děti byl připraven turnaj v rin-
gu, florbale, střelba ze vzduchovky a také si zahrály zajímavé des-
kové hry.

Plzeň: V plzeňské expozici měli procházející možnost získat in-
formace o činnosti jednotlivých oddílů a skupin. Zároveň opodál
probíhal turnaj v Petanque a chůzi na chůdách. Oddíl Nezmaří
z Pionýrské skupiny Homolka zde předváděl život v pravěku včetně
vaření na ohni v ručně vyrobených hlíněných hrncích. Na pódiu ně-
kolikrát vystoupil taneční oddíl TK Impro z PS Mikulka.

Praha: Jedním z těch, kteří Bambiriádu zahajovali, byl i taneční
soubor pionýrské skupiny Osmička z Mostu.

Expozice Pionýra, ukázky činnosti a řada her a soutěží pro děti,
byly v letošním roce zaměřeny na historii. Ukázky z celotáborových
her byly motivovány středověkem. Návštěvníci si mohli sami vyrobit
svíčku z včelího vosku. V sobotu, díky obvodní radě Pionýra z Prahy
10, ožila významnými postavami z české minulosti i Královská cesta
v centru Prahy.

Sedm našich zástupců se také účastnilo jednání **Dětského sně-**

mu na téma: *“Nové tisíciletí očima nás, dětí”* konaného v budově Senátu Parlamentu ČR.

Zlín: Ve Zlíně byla expozice motivována celotáborovými hrami *“Cesta Egyptem”* (pyramidy, mumie) a *“Nekonečný příběh”* (cestování časem do různých historických období). Děti měly také možnost si vyzkoušet různé výtvarné techniky.

ČERVEN

Pionýrská Stezka

2. – 4. 6. Letohrad

Pionýrská stezka je základní soutěž, která je určena především pro členy oddílů se všeobecným zaměřením. Je postupovou soutěží s pevně stanoveným postupovým klíčem. Republikové finále nazývá na místní, okresní a krajská kola soutěže.

V letošním roce se uskutečnil již 9. ročník, jehož pořadatelem byla Česká rada Pionýra. Své síly zde změřilo 416 účastníků, a to nejen při samotném závodě, ale i v celé řadě doplňkových soutěží.

Branná hra *“Cesta odhodlání”*

9. – 11. 6.

20. jubilejní ročník BHCO, která je určena pro nejrůznější kolektivy dětí a mládeže pořádala *“Pionýrská skupina MOV Střelka”* z Mělníka pro 150 účastníků ze 7 pionýrských skupin, 2 DDM a jednoho skautského oddílu.

ČERVENEC - SRPEN

LETNÍ TÁBORY

Sdružení Pionýr pořádalo v letních měsících **614 letních táborů pro 32.061 účastníků.**

Letní tábory patří již tradičně k vyvrcholení celoroční činnosti našich oddílů a pionýrských skupin, jsou ale i možností pro přiblížení naší činnosti ostatním dětem a mládeži. Tradiční součástí naší činnosti a tedy i řady táborů je spolupráce s dětskými domovy a odděly sociální péče - **25 letních táborů zúčastnilo celkem 356 dětí z marginálních skupin.**

VZDĚLÁVACÍ AKCE

Letní měsíce jsou obdobím, kdy vrcholí řada aktivit vzdělávání našich dospívajících a dospělých členů. Mezi nejznámější akce, a jde o činnosti velmi tradiční, patří

Letní Táborové Školy

Během léta byly na úrovni ČRP pořádány tři letní táborové školy, celkem se jich zúčastnilo 107 frekventantů.

Loužek (1. – 8. 7.)

Instruktorské letní školy u vodní nádrže Orlík se zúčastnilo 18 instruktorů. Po celou dobu *“výcviku”* byli přímo zapojeni v oddílech, a tím si ihned prakticky ověřili vše, s čím se setkali v rámci teoretické výuky. Nadstavbová část byla zaměřena na základy vodáckého výcviku.

Hrbov (1. - 8. 7.)

V jižních Čechách se uskutečnilo nadstavbové vzdělávání vedoucích zaměřené především na táborové stavby a další táborské dovednosti.

Kamenec v Orlických horách (19. – 28. 8.)

Tradiční táborová škola (první se zde konala již v roce 1996), zaměřená na prohloubení táborské-turistické dovednosti, probíhala jako vždy v drsnějších podmínkách...

Vzkazy z LTŠ:

“Získával jsem informace od loňských absolventů ze skupiny. Bála jsem se, že to fyzicky nezvládnou. Ale dnes jsem přesvědčen, že jsem ze sebe mohl vymáčknout víc a víc se udíř. (Těžší procházka různým sadem.) Nic neměnit.”
Standa Hořejší

“Jezdila bych sem každý rok. Je to tu super. Tvoří se tu dobré party. Dobré rozcvičky, hlavně ta poslední. Fyzické ani psychické zatížení nebylo moc velké. Lidi, těšte se sem a užívejte si tu, dokud tu jste.”
Bára Kučerová

“Líbila se mi organizace a dodržování určitých pravidel. Tábor mi dal spoustu nových poznatků, rozšířil mé vědomosti. Nejdřív jsem

se bála, že to tu fyzicky nezvládnou, ale určitě jsem se zlepšila. Ze začátku mi to připadalo jako předvoj vojny, ale nakonec se mi to začalo líbit.”

Klára Dixová

“Pokud chcete na chvíli zapomenout na civilizaci a zjistit, na co doopravdy máte, jedte na LTŠ!”

Petr Filip

ZÁŘÍ

Táborská stezka

22. – 24. 9. Brno

Táborská a turistická oddílů tvoří významnou část zájmové orientovaných oddílů Pionýra. Nejen pro ně je určena Táborská stezka. Finále roku 2000 pořádala Městská rada Pionýra Brno. VII. ročníku se zúčastnilo 453 účastníků.

ŘÍJEN

PRO ROCK

4. 10. Praha

Pionýrský Sedmikvítek letos dostal ještě další “lístek” – obohatil ho soutěž pokrývající dosud nezařaditelnou část hudebních produkcí. Konal se “nultý” ročník soutěže mladých rockových kapel – pořádala ji 96. Pionýrská skupina Veselí Medvědi v Klubu Prosek a zúčastnilo se celkem 16 těles. Vítězem se stala skupina Loutkové divadlo z Děčína.

LISTOPAD

“Sami o sobě”

2. - 4. 11. Praha

Prestížní završení 1. etapy dlouhodobého projektu “SAMI O SOBĚ” čili “Pionýrství senátorů o přípravě zákona o dětech a mládeži” konané v prostorách Senátu Parlamentu ČR. Akce se účastnilo 81 mladých dobrovolníků. (Přímo v Senátu zasedlo 73 účastníků.)

Pane, pojďte si hrát – pro instruktory a vedoucí

3. – 5. 11. Praha

Celorepubliková vzdělávací akce neboli závěrečná část “trilogie” z posledních let – tato zaměřená programově pro začínající ve-

doucí, ale nejen pro ně, s obsahem směřovaným k přípravě a náplni víkendových akcí.

CVVZ 2000

10. – 12. 11. České Budějovice

Na letošní CVVZ Pionýr představil expozici zaměřenou zejména na prezentaci otevřených akcí pro veřejnost (Dětská Porta, Večerní hra Prahou aj). Nechyběly praktické informace z oddílů, tentokrát se sem přestěhoval velký ručně malovaný plán strategické celotáborové hry “Dobývateľé”. Pionýři zde byli nejenom jako účastníci, ale také jako spoluorganizátoři celé akce a lektori několika seminářů.

Mezinárodní dílna vedoucích

16. – 19. 11. Čelákovice

Letošní V. ročník této možná poněkud zvláštní formy vzdělávání proběhl v Českém manažerském centru. Na třídní setkání se sjelo 110 nadšenců včetně zástupců z Velké Británie, Slovenska a Malty. Ústředním tématem bylo “Dítě – a kam s ním, dítě člen oddílu – nebo dítě na ulici”.

Na úvod účastníci absolvovali přednášku náměstka ředitele Úřadu vyšetřování ČR Policie ČR plk. JUDr. Jana Chmelíka, zaměřenou na extremismus, příčiny vzniku, jeho projevy, charakteristiku a členění extremistických organizací...

A pak už následoval maratón jednotlivých sekcí. Jako každoročně jich bylo pět. První dvě vedli JUDr. Alena Plšková a JUDr. Petr Želásko z Ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia ČR. Byly zaměřeny na dítě a trestnou činnost a to jak na trestné činy páchané na dětech, tak na delikvenci dětí – její příčiny a nejtýpější formy, jako je šikana. Třetí sekce, pod vedením Mgr. Jaroslavy Rampouchové, byla zaměřena na agresivitu dětí, její příčiny, formy a následky. Sekce “Dítě je tvor společenský”, kterou vedl Mgr. Tomáš Valenta, řešila problémy sdružování dětí a to děti neorganizované kontra dětská organizace a dětské party. Poslední, pátá sekce pod vedením PhDr. Jarmily Burešové z pedagogicko-psychologické poradny z Brna, se zabývala osobnost dítěte –

posuzováním osobnosti, jeho vzory a ideály, nároky a požadavky.

Na sobotní večer byly připraveny nabídkové "oddechové" programy. Účastníci si mohli vyrobit papírovou myšku či papouška, zahrát netradiční deskové hry, nebo se naučit vyrábět vlastní prezentační stránky na Internetu.

Republikové finále ve floorbale

17. – 19. 11. Mladá Boleslav

Tohoto republikového finále se účastnilo 13 delegací z 9 okresů ČR. Celkem 240 účastníků soutěžilo ve 48 družstvech ve 4 kategoriích.

PROSINEC

Během prosince probíhají v celé republice v období Mikuláše a Vánoc kulturní a sportovní akce pro veřejnost. Na všech skupinách se také vyhodnocuje celoroční činnost. Řada pionýrských skupin pořádá tradičně zimní výpravy. Mnohé pionýrské oddíly pořádají vánoční výpravy.

EDIČNÍ ČINNOST

Stálou součástí našich aktivit je vydavatelská a publikační činnost. MOZAIKA, zpravodaj Pionýra – základní informační zdroj

V souladu s redakčním plánem vyšlo deset čísel (každý měsíc vyjma letních prázdnin)

MATERIÁLY A PUBLIKACE - výběr

Diář vedoucího

Deník dětského tábora

Vzory dokumentace

pro jarní období

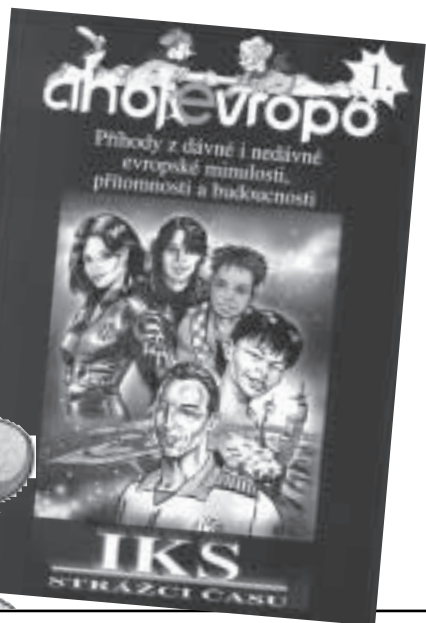
(pro HV tábora)

dětského tábora (pro provozovatele

a hlavní vedoucí)

Ahoj Evropo

Informační zpravodaj zabývající se problematikou vstupu do EU a seznamující děti a mládež s jednotlivými členskými zeměmi. V komiksově části cestujeme různými místy i časy v Evropě. Projekt je realizován s podporou MŠMT a ČNA Mládež.

Kniha instruktora I. - pro LTŠ a další vzdělávací akce 15 - 18 let
II. sborníček Dětské porty (1996 - 2000)

2. táborníkův rok " Pod modrou oblohou"

náměty pro tábornickou činnost

Plakáty:

Užitkové ohně

Slavnostní oheň

Pravidla tradičních rekreačních sportů

Pravidla a doplňky k deskové hře Cesty časem

V květnu byl uzavřen II. ročník (a současně vyhlášen III.) soutěže autorů etapových her – vše bylo zajišťováno ve spolupráci ČRP, nakladatelství Mravenec a CK TOMI Brno. Ze zúčastněných her byly odměněny:

1. místo "M*A*S*H 1997" – 10. Pionýrský tábornický oddíl Severka Brno

– vydáno jako 39. etapová hra

2. místo "Pojďte s námi do pohádky" – DDM JUNIOR Brno

– vydáno jako 48. etapová hra

3. místo "Rytíři krále Artuše" – PS Tábor

– vydáno jako 44. etapová hra

"Cesta za Porfýriem" – Pionýrský tábornický oddíl TUHAS Brno

– vydáno jako 46. etapová hra

Mimořádné ocenění (losované) – zájezd Itálie (Chorvatsko) od CK TOMI Brno

"Akta X" – ODDM Hořovice

– vydáno jako 49. etapová hra

V tomto roce byly vydány tyto etapové hry:

45. EH: *Cesta na ostrov pokladů*

46. EH: *Cesta za Porfýriem*

47. EH: *Za slávu Říma*

48. EH: *Pojďte s námi do pohádky*

49. EH: *Akta X*

50. EH: *Fantastické příběhy*

51. EH: *Expedice Palenque*

52. EH: *Říše Boha slunce*

53. EH: *Bohatýrské šípy*

0. EH: *Dobrodružstvím za poznáním*

Představování činnosti našeho sdružení veřejnosti má několik rovin, zde bychom se chtěli dotknout alespoň tří...

TISKOVÉ KONFERENCE

- 11. ledna** - společně s Nadací Dětem 3. tisíciletí k benefičnímu koncertu Děti Dětem
- 25. ledna** - společně s Nadací Dětem 3. tisíciletí k benefičnímu koncertu Děti Dětem. (Ve spolupráci s MŠMT se uskutečnila v Malém zrcadlovém sále MŠMT.)
- 9. března** - informace o činnosti a aktivitách v souvislosti s 10. výročím obnovení samostatného sdružení Pionýr;
- stanovisko k porušování "Listiny práv a svobod" a "Úmluvy o právech dítěte" v návaznosti na aktivity našeho sdružení;
- stanovisko Pionýra k vypořádání majetku dětí a mládeže svěřeného do správy Fondu dětí a mládeže.
- 27. června** - informace o letní činnosti (táborech);
- stanovisko Pionýra k zákonu o zrušení FDM.
- 17. října** - informace o průběhu a výsledcích letní činnosti (táborech);
- informace o konkrétních akcích pořádaných v tomto pionýrském roce;
- stanovisko Pionýra k zákonu o zrušení FDM

WEBOVÉ STRÁNKY neboli pionyr.cz, pionyr.com či pionyr.org

Představování Pionýra na INTERNETU má již svoji několikaletou tradici. Letos byly průběžně doplňovány informační stránky Pionýra tak, aby plnily svoji dvojjedinou funkci:

- přibližovat sdružení Pionýr a jeho činnost veřejnosti;
- přenášet potřebné informace mezi subjekty Pionýra.

Došlo k významnému obohacení naší prezentace rozsáhlou částí věnovanou historii pionýrského hnutí u nás.

Vzhledem k výrazně se rozšiřujícím samostatným prezentacím pionýrských oddílů, pionýrských skupin a ORP vznikl na nejuživnějších vyhledávačích v ČR (seznam.cz) samostatný oddíl "Pionýři".

SAMI O SOBĚ, O SVĚ ČINNOSTI

(celorepubliková soutěž z oblasti propagace naší činnosti)

Jejím cílem je seznámit veřejnost s existencí a hlavně s činností našeho sdružení. Soutěž probíhá každoročně (její 1. ročník byl vyhlášen v září 1993). Pravidelně se zúčastňují tito dopisovatelé: PTO Mladá Boleslav, PS Božejov, PS Starý Plzenec, PS Nepomuk, PS Dobřany, ORP Praha 10, PS Protivín a PS Osmička Most.

V letošním roce byly jako nejuspěšnější za svoje aktivity vyhodnoceny tyto kolektivy:

1. místo – Pionýrská skupina Osmička Most
2. místo – Pionýrská skupina Starý Plzenec
3. místo – 1. PTS Mladá Boleslav

Nejdále byli pionýři v Japonsku

(28. 2. – 12. 3.)

Výměnný program mládeže 2000 s názvem "Co všechno může me udělat do 21. století pro mladé lidi".

Účast Kateřiny Brynychové z T.K. Zlatá řeka Písek na mezinárodní konferenci "2000 Global Youth Exchange Program" v Japonsku, kde zastupovala dětské organizace z České republiky.

Jednalo se o setkání padesáti účastníků, mladších třiceti pěti let, ze čtyřiceti zemí světa. Oficiálním tématem byla otázka role rodiny a společnosti v životě mladých lidí, rozdělená ještě na tři okruhy:

- Otázka rodiny, školy a místních komunit;
- Otázka vládních a nevládních organizací;
- Otázka vzdělávání mládeže.

Toto jednání bylo završeno veřejným sympoziem na Univerzitě spojených národů v Tokiu, kde byly prezentovány výsledky diskusí jednotlivých skupin.

Národní konference o dětech a mládeži

4. – 5. 12., Bratislava

Této konferenci se v návaznosti na akci "Sami o sobě" zúčastnilo 5 našich zástupců. Konference se konala pod záštitou Rady mládeže Slovenska za účasti zástupců jednotlivých ministerstev participujících na utváření státní politiky vzhledem k dětem a mládeži, zástupců sdružení, která pracují s dětmi a mládeží a také zahraničních hostů z příbuzných resortů z ČR, Maďarska a SRN. Hlavním tématem byl připravovaný zákon o dětech a mládeži. Jednotlivé pracovní skupiny se zabývaly rozbohem následujících témat: Mládež a rodina, Vzdělávání a zaměstnanost mládeže, Občanská participace v životě společnosti, Volný čas a mládež.

V roce 2000 Pionýr úspěšně pokračoval v navazování nových

kontaktů a podporování stávajících kontaktů s Německem na úrovni ústředních kanceláří (např. s Bavorským kruhem mládeže, Koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže TANDEM). V rámci ČRD M byla jmenována zástupkyní v Česko-německé radě mládeže Klára Měšťáková, odborný referent pracující ve sdružení.

115. zasedání Bavorského kruhu mládeže

16. – 18. 3. 2000, SRN, Tannenlohe

- zastoupení spolků v BJR;
- financování činnosti BJR;
- výroční zpráva o činnosti BJR za rok 1999;
- zastoupení ČRD M v Česko-německé radě mládeže;
- zastoupení ČRD M v Diskusním fóru Fondu Budoucnosti.

Jednání Česko-německé rady pro spolupráci a výměnu mládeže

4. – 6. 4. 2000, SRN, Frankfurt nad Mohanem

- aktuální vývoj politiky vůči mládeži v Německu;
- zpráva koordinačních center TANDEM;
- těžiště dotační politiky v příštích letech, kvalifikační kritéria;
- program: "Dobrovolná pracovní praxe pro učně, pracující mládež a mladé nezaměstnané";
- podpora mládežnických projektů Fondem Budoucnosti.

Výroční konferenci koordinačních center Tandem

10. – 12. 10. 2000, SRN, Frankfurt nad Odrou (zástupci z ČR, Německa, Polska)

- třístranná setkávání mládeže;
- vytrvalost a důslednost při výměnách;
- programy pro praktikanty a dobrovolníky;
- vývoj, zkušenosti a perspektivy česko-německých výměn mládeže.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

V letošním roce došlo v návaznosti na reformu státní správy, probíhající v celé zemi k postupné organizační proměně, kdy do tří-
stupňového systému byla včleňována nová instituce – Krajská rada Pionýra.

Tomuto úkolu byla podřízena značná část organizační práce letošního roku, jež by nebyla myslitelná bez aktivního podílu a přispění dobrovolníků z okresů a PS. K 31. 12. bylo ustaveno 14 právních subjektů, které měly základní vybavení, vedení a nejbližší aktiv. Tím byl vytvořen základ pro postupný přechod na nový organizační systém.

V čele nově ustavených rad stojí:

Pražská rada Pionýra – Milena Kořínková

Krajská rada Pionýra Středočeského kraje – Tomáš Suchý

Krajská rada Pionýra Budějovického kraje – Petr Novák

Krajská rada Pionýra Plzeňského kraje – Martin Čechura

Krajská rada Pionýra Karlovarského kraje – František Kováč

Krajská rada Pionýra Ústeckého kraje – Ladislav Petrželka

Krajská rada Pionýra Libereckého kraje – Petr Hanka

Krajská rada Pionýra Královéhradeckého kraje – Ondřej Knotek

Krajská rada Pionýra Pardubického kraje – František Dreisler

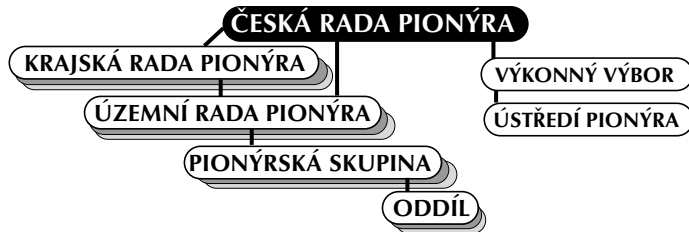
Krajská rada Pionýra Jihlavského kraje – Jiří Němec

Krajská rada Pionýra Brněnského kraje – Eva Kovaříková

Krajská rada Pionýra Olomouckého kraje – Svatopluk Protivinský

Krajská rada Pionýra Ostravského kraje – Oldřich Lindovský

Krajská rada Pionýra Zlínského kraje – Soňa Čundrlová

HOSPODAŘENÍ

Hospodaření sdružení Pionýr probíhá především na jeho základních článcích – pionýrských skupinách, tedy tam, kde je realizována přímá práce s dětmi. Jednotlivé aktivity jsou financovány z členských příspěvků a účastnických poplatků na akcích, v řadě případů i ze sponzorských darů. Významným zdrojem pro financování činnosti sdružení jsou dotace a granty, ty jsou čerpány jak na místní úrovni (především z rozpočtů obcí a měst), tak na úrovni celostátní (převážně v rámci Programu podpory a ochrany dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

V hospodaření České rady Pionýra se promítají jednak výdaje na zajištění činnosti Ústředí Pionýra v ČR a veškerých servisních aktivit, které sdružení prostřednictvím ústředí pro své nižší články realizuje, jednak centrálně získané prostředky pro podporu činnosti sdružení.

Nejvýznamnějším takovým zdrojem je dotační systém MŠMT, z něhož sdružení Pionýr v roce 2000 čerpalo finanční prostředky v následujících programech:

Program Sdružení – podpora zajištění základní činnosti, která je směřována především na zajištění přímé práce s dětmi a mládeží (provozní náklady kluboven, volnočasové aktivity, obnova a údržba materiálového zajištění). Program přispívá výrazně i k možnosti zajištění základního servisního zázemí a k realizaci systému přípravy vedoucích a dalších dobrovolných spolupracovníků. V servisní oblasti byl kladen důraz především na vybudování zázemí pro jednotlivé krajské rady Pionýra, které v souladu s novým uspořádáním ČR zahájily v průběhu roku 2000 svoji řádnou činnost. Finanční prostředky byly věnovány především na zřízení zázemí a zajištění základního vybavení krajských rad Pionýra.

Program Zahraničí – v rámci programu byly v roce 2000 realizovány 3 výměny dětí a mládeže.

Program Investice – v rámci projektu byl zajištěn nákup dovybavení tiskového zařízení pro realizaci jednoduchého tisku vlastních materiálů. V oblasti stavebních investic byly v roce 2000 realizovány následující investiční akce: rekonstrukce kuchyně TZ Kamenec v Orlických horách (dokončení akce z roku 1999), rekonstrukce a zateplení ubytovací části TZ Švrčkovo (dlouhodobá kompletní rekonstrukce objektu), kabelová přípojka TZ Plichtice, rekonstrukce objektu kuchyně a jídelny TZ Suchý Důl, rekonstrukce střechy TZ Ujezd u Plánice, vybudování klubovny na TZ Horní Kruty.

V programu Přímé dotace byl realizován projekt na zajištění aktivit v termínu mimořádných prázdnin vyhlášených pro Prahu v průběhu jednání Mezinárodního měnového fondu.

Z programu Mládež byly v roce 2000 čerpány granty na projekt Mezinárodní dílny vedoucích a dále na projekt Ahoj, Evropo.

V roce 2000 byly dále čerpány grantové prostředky z Fondu dětí a mládeže a to na zajištění činnosti volnočasových klubů, dále byl získán grant FDM na realizaci akce Ledová Praha v roce 2001.

HOSPODÁŘENÍ ČESKÉ RADY PIONÝRA V ROCE 2000 - výpis z účetní závěrky v tis.Kč

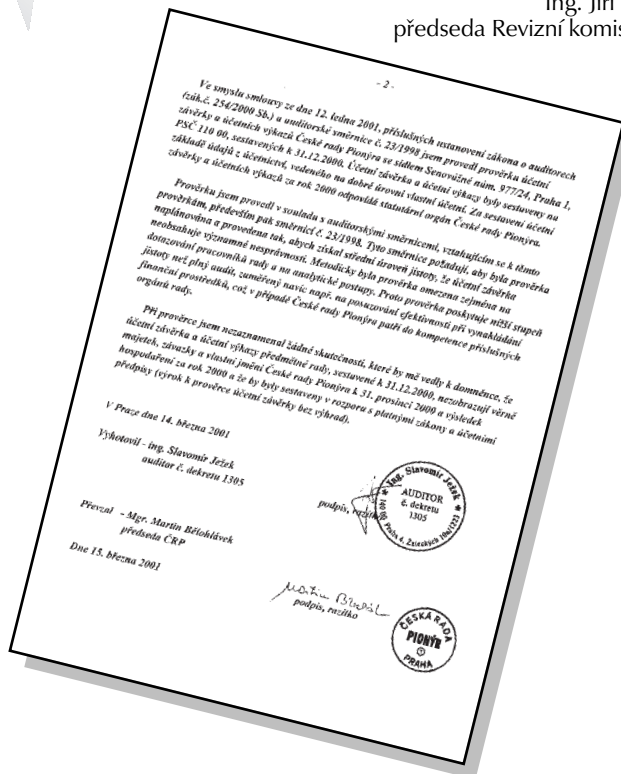
AKTIVA	Stav	NÁKLADY	Stav	VÝNOSY	Stav
Drobný nehmotný investiční majetek	88	Poskytnuté dotace	18108	Předplatné Mozaiky	7
Samotné movité věci a soubory movitých věcí	1112	Mzdové náklady	1362	Účastnické poplatky	325
Drobný hmotný investiční	851	Provozní náklady ústředí	1443	Příspěvek na tisk a výrobu materiálů	272
Materiál na skladě	161	Náklady na propagaci	974	Ostatní tržby	215
Pohledávky	577	Náklady na jednání	341	Tržby z tisku	104
Přechodné účty aktivní	649	Náklady na tisk a distribuci	944	Košile, polokošile, mikyny	133
Pokladna	146	Leasingové splátky	188	Úroky	250
Bankovní účet - ČS,a.s.	692	Odpisy	445	Dary	50
Podúčet - ČS,a.s.	293	Ostatní osobní náklady (zdr. a soc. poj. org.)	354	Přijaté členské příspěvky	1597
Českomoravská záruční a rozvojová banka	281	Náklady na civilní službu	26	Příspěvky od jiných org. - FDM	135
Termínovaný účet - ČS, a.s.	2267	Centrální nákup materiálů	1156	Přijaté dotace	24500
Celkem	7117	Náklady na republikové akce	106	Celkem	27588
		Náklady na republikové vzděl. akce	320		
PASIVA	Stav	Projekt Ahoj Evropo	533		
Základní jmění	4582	Benefiční koncert Děti Dětem 2000	151		
Fondy organizace	6	Pojištění odpovědnosti	38		
Závazky	457	Členské příspěvky ČRD M	61		
Přechodné účty pasivní	77	Tisk materiálů ke vzdělávání	534		
Oprávk DNIM	88	Daň z převodu nemovitosti	107		
Oprávk HIM	777	Náklady na Internet	118		
Oprávk DHIM	851	Celkem	27309		
Hospodářský výsledek	279				
Celkem	7117				

ZPRÁVA REVIZNÍ KOMISE ČESKÉ RADY PIONÝRA

V roce 2000 dokončila RK ČRP revize hospodaření u okresních rad, započaté v roce 1998. Tím byl získán základní ucelený přehled o úrovni vedení hospodaření v systému jednoduchého účetnictví v rámci celého sdružení Pionýr. Na základě získaných poznatků byla v souladu s přijatými závěry ČRP hlavní pozornost RK ČRP v roce 2000 orientována na hospodaření základních článků, tzn. pionýrských skupin.

Předmětem revizí a kontrol hospodaření byla jak běžná celoroční činnost v rámci PS, tak zejména hospodaření na táborech a vyúčtování prostředků státních dotací let 1998 a 1999. Zjištěný stav i přes celkově se zvyšující úroveň potvrdil správnost orientace revizní a kontrolní činnosti právě na základní články. Proto RK ČRP zvýšila v roce 2000 i svůj podíl na odborné a metodické pomoci jednotlivým organizačním článkům. Svoji pozornost věnovala rovněž i otázkám pomoci ve vytváření revizních orgánů nově vznikajících KRP.

Ing. Jiří Voštel
předseda Revizní komise ČRP

PŘÍPRAVA VEDOUČÍCH

V souladu s rozhodnutím III. výročního zasedání ČRP a platnými dokumenty probíhá ve sdružení Pionýr příprava vedoucích v rámci systému přípravy. Úsek systému přípravy realizoval další kroky v oblasti vzdělávání – zejména organizační počiny v přípravě krajských stupňů vzdělávacího systému v Pionýru či v praktické realizaci kurzů, dále pracoval na získání oprávnění pořádat další rekvalifikační kurzy. Kromě loni získaných akreditací pro vzdělávání vedoucích dětských kolektivů a zdravotníků zotavovacích akcí budou naše vzdělávací centra moci připravovat odborníky pro funkce: hlavní vedoucí tábora a hospodář – účetní v jednoduchém i podvojném účetnictví se zaměřením na neziskové organizace. Během roku vzniklo šest Pionýrských vzdělávacích center v krajích:

Brněnském	-	vedoucí Zdeňka Jemelková,
Budějovickém	-	vedoucí Jaroslav Pfeferle
Jihlavském	-	vedoucí Dagmar Homová
Libereckém	-	vedoucí Jindřich Hubatý
Praha	-	vedoucí Milena Kořínková
Zlínském	-	vedoucí Ludmila Kočí

Sdružení v tomto roce vyškolilo a vydalo osvědčení s celoroční platností 73 zdravotníkům zotavovacích akcí pro děti a dorost a uspořádalo kurz pro doškolení těch, kterým v letošním roce skončila platnost příslušného pověření. O letních prázdninách proběhly tři letní táborové školy s hlavní náplní přípravy instruktorů – pomocníků oddílových vedoucích. Systém přípravy se podílel i na pořádání nadstavbových vzdělávacích akcí (“Pane pojďte si hrát”, “Mezinárodní dílna vedoucích”...)

Rok 2000 nám přinesl další rozšíření našich možností v oblasti akreditovaného vzdělávání. Vedle kursů “VEDOUČÍ DĚTSKÝCH KOLEKTIVŮ” a “ZDRAVOTNÍK ZOTAVOVACÍCH AKCÍ” (pověření z roku 1999) jsme získali - jako jedno z nemnoha sdružení dětí a mládeže - tzv. akreditaci na kurzy:

- HOSPODÁŘ – ÚČETNÍ (jednoduché účetnictví)
- HOSPODÁŘ – ÚČETNÍ (podvojný účetnictví)
- VEDOUČÍ DĚTSKÝCH KOLEKTIVŮ

Rok 2000 nebyl jen obyčejným rokem v činnosti sdružení Pionýr – šlo o rok, kdy jsme si všichni připomínali 10. výročí obnovení samostatnosti Pionýra

JAK ŠLY ROKY...ANEB BYLI JSME TAKOVÍ, JACÍ JSME BYLI - PRACOVALI JSME TAK, JAK JSME MOHLI

1968 – 1970

Samostatné občanské sdružení dětí, mládeže a dospělých - "Pionýr" - obnovilo svoji činnost v lednu 1990. Tak bylo navázáno na tradice samostatné organizace Pionýr z let 1968 - 1970.

Rozhodnutí o založení samostatné národní organizace Pionýr bylo přijato Národní konferencí PO ve dnech 20. - 23. 6. 1968. Konference rovněž schválila program a stanovy organizace a navrhla slovenské národní konferenci vytvořit společnou federaci. Předsedou České rady Pionýra byl zvolen básník Oldřich Kryštofek. (Organizační řád schválilo Ministerstvo vnitra 15. 10. 1968 s působností na území Čech, Moravy a Slezska.)

Pionýr se v letech 1968 – 1970 stal samostatnou organizací (nezávislou na organizaci mládeže):

- aktivně podporoval pluralitu dětského hnutí;
- ve svých dokumentech odmítl přímé řízení KSČ;
- prosadil snahu vytvořit dobrovolné sdružení dětí a dospělých (starších přátel) budované zdola: od oddílů dětí přes skupiny, okresy až po organizace v obou národních republikách;
- se stal organizací samosprávného charakteru s podílem dětských i dospělých členů na rozhodování, mající obhajovat zájmy a potřeby dětí;
- jako základní platformu přijal dokument Organizace spojených národů z roku 1958 "Deklarace práv dítěte";
- v obsahu činnosti zdůrazňoval zásadu všestrannosti, odmítl formální ideově výchovnou činnost;
- důraz kladl na rozvoj zájmových oddílů, možnost zakládat PS mimo školu;

- vymezil také vztahy k ostatním společenským organizacím a institucím;
- v srpnu 1968 protestoval proti vstupu vojsk a stal se iniciátorem aktivit dalších organizací dětí a mládeže nazvaných "Služba vlasti", členem Pionýra byl i M. Kadlec, padlý v srpnu r. 1968 .

Na podzim r. 1970 byla na základě usnesení předsednictva ÚV KSČ a dle rozhodnutí FRDMO ukončena jeho činnost a byl včleněn do nově ustavované jednotné organizace dětí a mládeže (podobně jako další tehdejší organizace dětí a mládeže).

1990

Dne 20. ledna 1990 se v Brně uskutečnila Mimořádná celostátní konference pionýrských pracovníků. Její delegáti rozhodli o osamostatnění Pionýrské organizace od SSM a o postupném obnovení samostatného sdružení "Pionýr".

Konference schválila tři zásadní dokumenty: Prozatímní Programové zásady Pionýra, Prozatímní Statut Pionýra a Postup Pionýra do celostátní konference pionýrských pracovníků.

Za nejnaléhavější úkol označila ozdravení života Pionýra, z něhož je třeba odstranit vše, co je formální a co se přežilo. Konstatovala, že činnost s dětmi bude nutné opřít o nejlepší tradice Pionýrské organizace a dát v ní co největší prostor pro tvořivost a aktivitu samotných dětí a jejich vedoucích. Dále stanovila cíl - prosadit rovnoprávné postavení organizace Pionýr mezi společenskými organizacemi a v celé společnosti a obnovit na nových základech spolupráci se všemi organizacemi a institucemi, které mohou být dětem prospěšné. Za významný označila úkol systematicky vytvářet vlastní materiálně technickou základnu Pionýra. Vyzvala následný sjezd

SSM, aby uvolnil vazby k Pionýru, provedl majetkové narovnání a zrušil politický dokument hodnotící roky 1967 – 1970 v hnutí dětí a mládeže.

Samostatnou kapitolou je otázka majetkového vyrovnání...

Seminář k základním problémům a otázkám dalšího života dětské organizace v ČR

10. - 11. listopadu, Praha

“Kdo jsme? Odkud a kam jdeme?”

Pořádala ho teoreticko-metodická skupina ČRP a byl zaměřen k: “Objasnění činnosti organizace Pionýr v následujícím období v souvislosti s dalšími aspekty vývoje dětského a mládežnického hnutí. Vymezení místa organizace Pionýr v politickém spektru a struktuře dětských a mládežnických organizací”.

Šlo o nejvýznamnější programové jednání, které formulovalo programové principy obnoveného Pionýra.

1991

Setkání pionýrských oddílů, Libavá

Jedním z důležitých pilířů života sdružení jsou společné aktivity a možnosti setkávání. V září se uskutečnil republikový sraz Pionýra, jehož součástí byl i tzv. 0. ročník republikového finále Pionýrské stezky. Tento první krok zahájil dnes již desetiletou tradici postupové celorepublikové soutěže, která se promítla a promítá do života mnoha pionýrských oddílů a skupin. Postupová kola jsou realizována na pionýrských skupinách, okresech, krajích. Pionýrská Stezka byla základem pro vznik celé řady dalších soutěží připravovaných v Pionýru i podkladem pro tvorbu výchovných programů a projektů. Její zaměření tvoří osu činnosti všeobecných oddílů. Každoročně se republikového finále účastní okolo 500 soutěžících, kteří jsou vybráni na oblastních kolech. Na jednotlivých stanovištích si účastníci (dvoučlenné hlídky) ověřují své dovednosti a znalosti z 5 oborů v následujících disciplínách:

Orientace, Uzly, Ohně a ohniště, Pochodové značky, Stan, Morseova abeceda, Šifry, Vlakové spojení, Překážka, Lezení, Hod,

Vrh, Kuželky, Střelba, Vzduchovka, Sport a hry, První pomoc, Naši živočichové, Stopy živočichů, naše rostliny, Ochrana přírody, Země a život, Souhvězdí, Vesmír, Pionýr, Kulturní památky, Naše pověsti a dějiny, Geografie, Divadlo, film, literatura, Hudba, Výtvarné umění, Toulky minulostí, Přísítí knoflíku, Skládkanky papír, Dopravní výchova, Zatlučení hřebíku, Zásek sekerou, Odhady, Složení baterky, Přemožitelé času.

Pionýrská stezka (v jednotlivých letech)

1991	13. – 15. 9.	Libavá
1992	15. – 17. 6.	Jabkenice
1993	4. – 6. 6.	Letohrad
1994	3. – 5. 6.	Letohrad
1995	2. – 4. 6.	Letohrad
1996	7. – 9. 6.	Letohrad
1997	6. – 8. 6.	Opárno
1998	5. – 7. 6.	Letohrad
1999	4. – 6. 6.	Letohrad
2000	2. – 4. 6.	Letohrad

1992

1. ročník Dětské Porty, Jihlava

12. – 14. června se uskutečnil první ročník Dětské Porty. Organizátorem akce byla Okresní rada Pionýra Jihlava. Prvního ročníku se zúčastnilo celkem 101 účastníků.

V roce 1993 se uspořádání republikového finále ujali v Olomouci. Od roku 1993 se stala pořadatelem akce ORP Praha 10 a Dětská Porta tak vystřídala řadu pražských jevišť. Záhy se přidaly další aktivity uměleckého charakteru – od roku 1995 se akce přerodila do aktivity “Pionýrský Sedmikvítek”. V Praze proběhla finále Dětské Porty, recitace, hry na hudební nástroje, v Opavě pak výtvarná část, jevištní formy a rukodělné činnosti. V roce 1996 se do již tak velké rodiny přidalo republikové finále v tancích.

Pionýrský Sedmikvítek představuje v současné době největší soutěž realizovanou ve sdužení Pionýr. Republikových finále se

v roce 2000 účastnilo celkem 1.667 účastníků. Zatím poslední součástí Pionýrského Sedmikvítku se v roce 2000 stala pop-rocková soutěž PROROCK.

1993

Kurz lektorů (na republikové úrovni), Mařenice

Sdružení již v prvních letech své obnovené existence nezapomnělo na vzdělávání vedoucích. Přesto chvíli trvalo, než se nový systém ustálil a v listopadu 1993 se sešli lektoři pionýrského vzdělávání. Tímto prvním krokem byla ukončena tříletá etapa, kdy veškeré vzdělávání bylo ponecháno pouze v kompetencích jednotlivých pionýrských skupin. Na několik dalších let byla stanovena osnova základního vzdělávání vedoucích dětských kolektivů. Na tuto aktivitu navázaly v následujícím období další základní i odborné kurzy, letní táborové školy. Systém přípravy vedoucích je chápán jako základní osa dobrého fungování sdružení a je stanoven jako povinný.

V roce 1996 byla rozhodnutím České rady Pionýra stávající směrnice novelizována a platí až dodnes. (V ní byly přesněji stanoveny zřetelné cíle a popsána soustava – sdružení se sjednotilo na sedmi základních okruzích pro školení vedoucích jakéhosi základního stupně znalostí každého, kdo přichází ve sdružení do přímého kontaktu s dětmi a mládeží.) Dále se však pracovalo a v roce 1997 bylo na výročním zasedání ČRP uloženo zaměřit se na vyšší stupeň přípravy směřující až k rekvalifikačním kurzům, jež by mohlo sdružení provádět.

V roce 1999 získalo sdružení Pionýr akreditaci MŠMT pro školení vedoucích dětských kolektivů a školení zdravotníků zotavovacích akcí. V roce 2000 získalo akreditaci MŠMT pro školení hlavních vedoucích táborů a hospodářů neziskového sektoru. To již samozřejmě nelze realizovat pouze v jednom místě, a tak se začínají vytvářet pionýrská vzdělávací centra.

Systém přípravy prošel za uplynulé roky nelehkou cestou, je však významným dokladem, že náš cíl – připravit a zajistit kvalitní a kva-

lifikovanou výuku pro dobrovolné vedoucí a další lidi pracující ve sdružení a vybavit je pro jejich práci v našem občanském sdružení potřebným vzděláním – se nám daří plnit a tím významně přispívat ke kvalitní výchovné práci v pionýrských oddílech.

1994

1. ročník, Tábornická stezka, Opárno

Ve dnech 30. 9. – 2. 10. Se na Litoměřicku sešlo 306 účastníků (soutěžilo 78 hlídek) z 28 pionýrských skupin na prvním ročníku nové soutěže “Tábornická stezka”.

Ta navazuje zejména na činnost pionýrských tábornických oddílů (PTO) a její obsah je vhodnou osou činnosti turistických a tábornických oddílů našeho sdružení.

1995 – Pohádka máje Brno, 372 účastníků

1996 – Hrachov Příbram, přes 400 účastníků

1997 – Písek, 450 účastníků z 24 skupin

1998 – Horní Vysoké Litoměřicko, přes 300 účastníků

1999 – Babylon Domažlicko, necelých 500 účastníků

2000 – Pohádka máje Brno, 453 účastníků

Myšlenka “pionýrských tábornických oddílů” není nová, hnutí existovalo již na přelomu 60. a 70. let – jde o seskupení podobně zaměřených oddílů zabývajících se především výchovou v přírodě a pomáhajících si navzájem, které obnovili pamětníci hned zjara r. 1990. (Nejvíce těchto oddílů je soustředěno v Brně.)

Nejde o žádný “elitní spolek” - oddíly pojí především společné akce (Setonův závod, Dračí smyčka, atletická olympiáda, Brněnské bloudění, tábornické srazy apod.) a společné zásady, které jsou v mnoha případech běžné i pro další pionýrské oddíly (výchova ve věkově smíšeném oddíle, celoroční práce završená letním táborem,...). Je zde však něco přece jen “něco” navíc: například existence členitější nováčkovské zkoušky, znak a vlajka PTO, řízení prostřednictvím tzv. štábu, číslované náčelnické odznaky, mezioddílové celoroční hry,...

1995

Projekt "OÁZA"

Aktivita v rámci Evropské kampaně mládeže proti rasismu, xenofobii, antisemitismu a intoleranci "Respekt pro každého, život pro všechny" (ocenoeno a finančně podpořeno mj. i Radou Evropy). Tento projekt byl sestaven pracovní skupinou při Výkonném výboru České rady Pionýra a zabývá se především problematikou Úmluvy o právech dítěte v běžné praxi činnosti sdružení.

Jednou z nejzajímavějších součástí projektu byla dětská výtvarná soutěž o motiv k emblému kampaně.

Součástí projektu byla i "Mezinárodní dílna vedoucích"

aneb metodicko-vzdělávací seminář se zahraniční účastí

29. 2. - 3. 3. Praha

Netradiční forma odborného vzdělávání vedoucích kolektivů dětí zaměřená na získávání znalostí a dovedností v aktuální problematice práce s dětmi a mládeží.

Cílem této akce bylo přispět k rozšíření a prohloubení odborných znalostí a dovedností především mladší kategorie vedoucích a mládeže ve věku 15 - 18 let, která se připravuje na samostatné vedení oddílů.

Jednou ze sekcí byl blok her motivovaných Úmluvou o právech dítěte. Jednalo se o ukázky a praktický nácvik her, jež přístupnou a hravou formou seznamují děti s jejich právy a povinnostmi, s významem "Úmluvy" a s jejími jednotlivými články. Tato sekce, kterou vedla lektorka z finské organizace, byla doplněna výměnou zkušeností mezi našimi a zahraničními oddílovými vedoucími v této oblasti.

Na tento 1. ročník navazovaly ročníky další. Mezinárodní dílna vedoucích se stala tradiční každoroční akcí. Ústřední témata byla:

1996: Drogová problematika

1997: Public relations - prezentace na veřejnosti

1998: Motivace činnosti

1999: Efektivní komunikace

2000: Dítě a kam s ním?; Dítě člen oddílu - nebo dítě na ulici?

1996

I. republikové setkání Pionýra

31. 5. - 2. 6. Rozkoš

Kalendář akcí Pionýra je naplněn zajímavými akcemi, njméně po výzvě Vlastimila Příbyla do něj přibylo REPUBLIKOVÉ SETKÁNÍ PIONÝRSKÝCH ODDÍLŮ. Má nabídnout zajímavé místo pro oddílový výlet a na tento výlet má přijet několik oddílů z celé vlasti.

Rekreační nádrž Rozkoš, Náchodsko a například oživené Babiččino údolí přivítaly I. ročník této akce s téměř devíti sty účastníky, kteří zahájili novou krásnou tradici. Další se konaly:

- 1997 30.5. - 1.6. v Rožnově pod Radhoštěm (organizovala MRP Ostrava) - 1.485 účastníků; program: soutěž "PUZZLE 97", prohlídka skanzenů v Rožnově, výlety do okolí, ale neuvěřitelná nepřízeň počasí (včetně mrazu a sněhu), která umožnila například koulování na Pustevnách
- 1998 29.- 31. 5. v Mohelnici (organizovala ORP Šumperk) - 886 účastníků; program: sportovní soutěže, bohatý kulturní večer, prohlídka zámku Bouzov, Demanovské jeskyně a další lákadla v okolí
- 1999 28. - 30. 5. v Praze (organizovala ORP Praha 8) - 850 účastníků, program: ukázka vojenské techniky, prohlídka historické i nové Prahy, kdy nikdo z účastníků nestihl vše, co stihnout chtěl, tropická vedra blížící se v poledne v kempu k představě grilování
- 2000 26.- 28.5. v Hluboké nad Vltavou (organizovali TK Písek a PS Kampanus) 1023 účastníků program: prohlídka Hluboké, historického centra Českých Budějovic, výstava Hobby, zámek a ZOO Ohrada a jako perlička větrná bouře.

1997

Červencové povodně zasáhly celou řadu táborových základen a dětských kluboven na Moravě a ve východních Čechách. Nejzávažnější byla situace na Ostravsku, kde jednotlivé pionýrské skupiny přišly nejen o svá tábořiště, ale v některých případech i o klubovny a sklady materiálu.

Pro zmírnění škod byla uspořádána celostátní sbírka formou "povodňových" samolepek. V návaznosti byla zahájena i příprava zcela ojedinělé akce – unikátní zejména svým obsahem a přitom vycházející z jedné naší osvědčené akce.

Benefiční koncert

1. ročník (spolupořadatelé: Nadace DĚTEM – Dětem III. tisíciletí a Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.) se začal připravovat na podzim 1997 a uskutečnil se 1. února 1998 v Koncertním sále Kongresového centra Praha. Záštitu převzaly JUDr. Petra Buzková, 1. místopředsdkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a úřadující Miss ČR Terezie Dobrovolná.

Jako hosté vystoupili: kytarista Štěpán Rak a Duo Červánek
Putovní Poháry předsedy Vlády ČR obdrželi (věnované Ing. J. Tošovským):

- PS Božejov – za oblast "Dětská Porta"
- Pěvecký sbor ze Žďáru u Skutče – za oblast "jiné hudební formy"
- DSK Elév z Českého Dubu – za oblast "Tance"

Výtěžek z koncertu byl věnován Městské radě Pionýra v Ostravě na zmírnění následků škod vzniklých povodněmi v r. 1997.

2. ročník (spolupořadatelé: Nadace DĚTEM – Dětem III. tisíciletí a Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.) se konal 31. ledna 1999 na pražském Žofíně pod záštitou JUDr. Petry Buzkové, 1. místopředsdkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a Terezie Dobrovolné, Miss ČR 1997.

Profesionální hosté Lenka Filipová, Radka Fišarová, Štěpán Rak.

Nejzajímavější vystoupení oceněná Putovními Poháry předsedy Vlády ČR:

- DDM Jihlava – za oblast "Dětská Porta"

- oddíl Tuláci, Ústí nad Labem – za oblast "Divadelní formy"
- PS Osmička Most – za oblast "Tance"

1998

Pentatlon + Olympijské kruhy

V rámci stále se rozšiřujících sportovních programů činnosti přibývají také soutěže a finále v jednotlivých sportech. Jen těch republikových se v r. 1998 účastnilo 954 malých a mladých sportovců.

Namátkou vybíráme:

- RF ve vybíjené (pořádala ORP Šumperk)
- RF v ringu (organizovala ORP Karviná)
- RF ve volejbale a floorbalu
(připravila ORP Praha 4 m.č.)

I proto začal postupně vznikat program činnosti Olympijské kruhy. Vytvořila se pravidla pro sportovně zaměřenou soutěž Pentatlon, která zahrnuje pět sportovních oblastí – netradiční sporty, kolektivní sporty, individuální sport, sportovní stezku a hry.

Byl připraven 1. ročník republikového finále Pentatlonu – tedy sportovního pětiboje družstev ve sportech kolektivních i individuálních, na hřištích i v místnosti. Následující rok, 30.4. – 2.5. 1999, ho uspořádala ORP Praha 4 m.č. Do ZŠ Jižní v Praze 4 se sjelo 210 účastníků.

1999

“O ‚Úmluvě‘ trochu jinak” (2. seminář k ‚Úmluvě‘)

V pátek 19. listopadu pořádal Pionýr v Českém manažerském centru v Čelákovicích pracovní seminář věnovaný “Úmluvě o právech dítěte” (k 10. Výročí jejího přijetí OSN). Setkání bylo zvláštní tým, že se ho nezúčastnily jen V.I.P. osobnosti, ale zástupci praxe - 90 mladých lidí - instruktorů a oddělových vedoucích z celé České republiky. A protože se jednalo o akci mezinárodní, měli možnost porovnat naše zkušenosti s kolegy ze Slovenska, Maďarska a Portugalska.

Cílem bylo potvrdit, že ‚Úmluva‘ není jen teoretickým dokumentem, případně se seznámit s historií jeho vzniku a obsahem. Hlavně však zdůrazňovat, že nás jeho ustanovení zapsaná v desítkách pečlivě zformulovaných článků provázejí při činnosti s dětmi (i v “běžném” životě) takřka na každém kroku.

Seminář volně navazoval na obdobné setkání, které se konalo před pěti lety 26.- 27. listopadu 1994 v Praze pod názvem

“Dětské sdružení a Úmluva o právech dítěte” aneb seminář k 5. výročí přijetí ‚Úmluvy‘ za účasti hostů z oblasti veřejného života (pedagogové, zástupci MŠMT, IDM i dalších občanských sdružení), zástupců zahraničních organizací (generální tajemník IFM-SEI, zástupci Francie, Rakouska, Dánska, Velká Británie, Maďarska a Slovenska).

Uskutečnění semináře mělo tehdy pomoci v realizaci zásadních ustanovení “Úmluvy o právech dítěte” v obecné rovině i v jednotlivých oblastech jeho života tak, že “dítě musí být plně připraveno žít ve společnosti vlastním životem a vychováno v duchu ideálů prohlášených v Chartě Spojených národů, a to zejména v duchu míru, důstojnosti, snášenlivosti, svobody, rovnosti a sounáležitosti.”

Jeho praktickým cílem bylo přispět k poznání podílu občanských sdružení dětí a mládeže při zachování a aktivním uplatňování práv dítěte zejména ve sféře sociální a jejich výchovy ve volném čase; ve vazbě na jejich život v rodině a škole, naznačit další možnosti pro příští etapu našeho společenského vývoje.

2000

“SAMI O SOBĚ”

Zahájení dlouhodobého projektu pro aktivnější zapojení věkové kategorie 15 – 20 let a zároveň příspěvek výchově k aktivnímu občanství.

Třídenní setkání dobrovolných pracovníků - instruktorů a mladých vedoucích, kteří se podílejí na zajištění činnosti sdružení. Zatímním vyvrcholením projektu byla “Parlamentní rozprava” pořádaná ve spolupráci se Senátem Parlamentu ČR pod záštitou p. dr. Ivana Havlíčka, Csc., 1. místopředsedy Senátu Parlamentu ČR, v prostorách Senátu PS ČR. Základním tématem byla společná diskuse o připravovaném zákonu o dětech a mládeži, jeho význam a obsah z pohledu mladých lidí a srovnání se zkušenostmi ze zahraničí.

Jednání se jako hosté zúčastnili: Mgr. Jaroslav Tuček, pracovník MŠMT, PhDr. Václav Appl, pracovník Ministerstva kultury, pplk. JUDr. Petr Želásko, pracovník Policejního prezidia (kriminální služba se specializací na problematiku dětí a mládeže) a Mgr. Antonín Bůžek, Ph.D., pracovník Pedagogické fakulty UP Olomouc.

Účastníci se zabývali především otázkami, které se týkají mladých lidí ve vztahu k státní správě a samosprávě, rodičům, školám, médiím, problematice sociálně patologických jevů a významu práce dobrovolníků ve sdružení dětí a mládeže.

Na závěr jednání bylo přijato usnesení, které bylo předáno zpracovateli zákona – Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

1. republikové setkání zaměřené na věkovou kategorii 15 – 18 let

se uskutečnilo 14. - 16. 10. 1994 v obci Těrlicko – okres Karviná. Tohoto setkání, které pořádala ORP Karviná se účastnilo 170 instruktorů ze 14 okresů. Program byl zaměřen především na praktické znalosti potřebné při přímé práci s dětmi např. z oblasti psychologie – věkové zvláštnosti dětí, ukázky různých druhů činnosti atd.

ALESPŇ KRATIČKE O JEDNOM Z TĚCH PŘED NÁMI...

V programových východiscích obnoveného Pionýra se odkazujeme na organizaci Pionýr z let 1968 – 1970... Mnozí toho o ní vědí, po-
hříchu, velice málo. Stejně tak o našich předchůdcích. Řada z nich ještě aktivně pracuje s dětmi (někteří v Pionýru, jiní jinde), další svoji
aktivní činnost ukončili – z nejrůznějších důvodů, jiní už nejsou mezi námi... Lidské osudy jsou pestré. Jeden však stojí za to připomenout
podrobněji.

Jde o prvního (tedy vpravdě pionýrského) předsedu České rady Pionýra - Oldřicha Kryštofka.

Co o něm víme? Neveselé hodnocení v dokumentu SSM hodnotícím léta 1967 – 1971, někdo snad zaznamenal jeho pionýrskou rehabi-
litaci v roce 1990 a to je skoro vše. Snad ještě řádkovou zmínku v jedné učebnici dějin literatury pro střední školy a několik odstavců
ve "Slovníku českých spisovatelů od r. 1945" - protože Kryštofek se nehodí ani dnes (!). A můžeme se jenom dohadovat z jakého důvodu,
asi proto, že vždy patřil k lidem, kteří nepřevlékali kabáty a stáli si za svým názorem – byť ho to stálo existenci. Více vlastně nevíme nic,
alespoň my, mladší.

Přesto bylo období, kdy jeho verše plnily Mateřídoušku a jeho hlas zněl z rádia, psal a redigoval knížky... A PRACOVAL S DĚTMI!

Jaký tedy byl Pionýr Oldřich Kryštofek?

Nesnadná otázka. Hlavně pro nás, kdo jsme ho neznali osobně. Podle dokladů, kte-
ré máme k dispozici se jeví jako osobnost možná svérázná, ale nesmírně zajímavá. Málo, žalostně málo, toho o něm sdružení, a jehož kolébky básník Kryštofek stál, ví. Když se začalo hledat, zjistilo se, že "kde nic, tu nic".

Slovo tedy dostávají alespoň dva z těch, kteří ho znali (redakčně kráceno):

■ "... situace: první a poslední hlasování o Oldovi.."

1. Na jaře 1968 na zasedání v Seči bylo z českých členů Ústřední rady PO ČSM zvoleno
"prozatímní vedení Českého Pionýra". Olda to velice aktivně organizoval, ujal se řízení
prvního zasedání, navrhl postup tajné volby předsedy – a předsedou byl zvolen většinou
hlasů kromě dvou. To jsem byl já a ještě jedna kolegyně z Moravy. Nevolil jsem Oldu, protože v té době
jsem měl představy o člověku hlavně organizačně schopném, který umí nejen emotivně
hovorit. Později jsem uznal, že v dané době byla volba Oldy správná a že nakonec organi-
zovat lidi dovedl. Uměl je nadchnout. ČRP pod jeho předsednictvím pracovala aktivně, na-
dšeně – velmi rychle a dobře byly připraveny základní dokumenty Pionýra, sám Olda jezdil
mezi vedoucí a děti. Samozřejmě to byla práce nejen jeho, ale i dalších – Jesenské, Šturmy,
Padrty atd. Na zasedáních komisí, pléna, vedení to často jiskřilo – ale vždy šlo o věc. Olda se práci ČRP plně věnoval, asi na úkor svého spisovatelského poslání. Byl na svém místě
v oné době.

Je dobrým kamarádem a umí se podřídit rozhodnutí
kolektivu

Pionýr miluje svou vlast a dokazuje to činy

2. Druhé hlasování o Oldovi bylo tragické. To už byla doba normalizace. Z rady již odešli lidé, kteří viděli dopředu tu nenormální situaci po sovětské okupaci (my jsme to viděli také a doufali, že něco zachráníme). A naopak se v ČRP objevili násilně kooptovaní “normalizátoři”, aktivní hrobaři Oldy, coby předsedy, a celého Pionýra. Po tvrdém psychickém nátlaku na schůzi stranické skupiny (v budově ÚV KSČ), kdy jsme byli přinuceni sklopit hlavu, ohnout páteř, se konalo plénum Rady s cílem: odvolat Kryštofka z funkce předsedy, vyloučit ho z Pionýra. A stalo se. Proti “stranické kázni” jsme se při hlasování svým “proti” prohráli opět dva. Ale to samozřejmě nepomohlo. Byl to morální průšvih těch, kteří si dali do Programu Pionýra heslo “Pionýr je ten, kdo jde vždy vpředu...”. Bylo a je to neomluvitelné.”

Mgr. Miloš Rampas

v 90. letech předseda teoreticko-metodické komise ČRP

■ “...Osobně jsem ho poznal za pražského jara 1968 jako spoluzakladatele samostatného Českého Pionýra. Olda měl dar věčného rozdychtěného chlapectví, kterým poutal děti a dívky všeho věku. Byl živoucím nositelem vlastního sloganu (dnes by se řeklo loga) o lidech pro děti a pro lidi, kteří musí převážít nad lidmi pro sebe. Rozdával na každém kroku optimismus, bohužel, ne prostý iluzí, že slušní lidé mají většinu a mohou obklopit děti takovou všímavostí a porozuměním, aby nebyly mrzačeny v žádném smyslu.

Patřil k lidem, kteří neustupovali před nízkostí a neztráceli orientaci ani mezi sovětskými tanky v pražských ulicích, ani mezi brzy prodejnými žurnalisty a profesionálními funkcionáři. Jak už to bývá, postavili se proti němu v roce 1969 na začátku normalizace i početní pracovníci aparátu bývalého ČSM,

aparátu bývalého ČSM, v té době již většina z nich jednou nohou v nových sekretariátech SSM. Olda je bez místa, žije se na volné noze, píše divadelní hry, dělá dramaturgické práce, často pod cizím jménem. Je sledován Bezpečností, šikanován, ale nevzdává se, neodvolává, neudává ani nepomlouvá druhé. Za občasných schůzek se mě ptá, jak dlouho to může trvat. Zná mě totiž jako skeptika, ale též věcně uvažujícího. Neustále opakují, že dlouho, nejméně 20 let. Nakonec přišla zpráva, kterou jsme s obavami očekávali. Jeho horoucí srdce tvrdý nápor české reality nezvládlo. Soudím, že bez patosu lze mluvit o Kryštofkově odkazu Pionýru i všem občanským sdružením pracujícím s dětmi.”

Doc.PhDr. Jaroslav Šturma

místopředseda České rady Pionýra v roce 1968

Pionýrské zákony z té doby ilustracemi vyjádřil Pavel Kantorek

PŘÍLOHY

z roku 1968

Tisková zpráva:

“Plénum České rady Pionýra na své schůzi v sobotu 31. srpna 1968 vyhlásilo Službu vlasti, přijalo způsob a pokyny jejího organizování a vydalo spolu s náčelnictvem Junáka výzvu všem vedoucím, dospělým členům Pionýra, činovníkům a členům Junáka.

Česká rada Pionýra přijala na tomto zasedání i další významné dokumenty:

1. Dohodu s náčelnictvem Junáka, která schvaluje zásadní kroky k nejužší spolupráci a součinnosti při Službě vlasti.
2. Zásady pro zakládání, případně pro obnovení oddílů jisker, jako součástí oddílů nebo skupin.
3. Dopis předsednictva CIMEA (Mezinárodní výbor hnutí dětí a dospívající mládeže při SFDM se sídlem v Budapešti), v němž se členské organizace a orgán CIMEA mimo jiné vyzývají k boji za uplatnění Deklarace dětských práv, neboť přítomnost cizích vojsk v ČSSR je nebezpečím pro všechny československé děti, pro jejich další výchovu a zdravý vývoj.
4. Dopis s. Svobodovi, Dubčekovi, Smrkovskému, Černíkovi, Krieglovi, Císařovi a delegátům XIV. sjezdu KSČ.
5. Dopis dětem naší země a směrnice k organizování Služby vlasti, které byly na adresy KRP a ORP rovněž hned po plénu odeslány.”

SLUŽBA VLASTI

Všem vedoucím Pionýra a činovníkům Junáka

Odpovědní zástupci podepsaných organizací jednali dnes na společné poradě o zásadách úzké spolupráce při plnění úkolů, které od nás všech nyní požaduje naše společná vlast, Československá socialistická republika.

Po obsazení naší vlasti cizími vojenskými jednotkami projevila naše mládež nejen otevřeně své upřímné citění, svou odvahu a neohroženost, dokázala však také, že dovede přispět i skutečnou pomocí ve chvílích, kdy toho naše národy nejvíce potřebují. Klid, rozvaha a cílevědomá snaha po objektivním poznání skutečností, ať historických nebo i dnešních – které jsou vlastní všem mladým lidem, naší nové generaci – se staly pevnou a hrdou hradbou obrany suverénního a vlastního národního života.

Skutečná spolupráce a nejužší styky všech složek i členů našich organizací se zrodily právě v těchto těžkých dnech. Právě proto je naší povinností hledat a nacházet na této spontánní základně společné formy a cesty takové spolupráce, která by v dnešní, pro další život našich národů tak rozhodující době, mohla úspěšně sloužit potřebám vlasti, nejlépe rozvinout její dobré a progresivní síly, nejpevněji podepřít legální státní a veřejné orgány a instituce a zvláště vedení KSČ s Alexandrem Dubčekem v čele.

Dohodli jsme se proto, že dáme podnět k zapojení našich oddílů a dalších dětí do akce SLUŽBA VLASTI.

Vyzýváme všechny složky, všechny pionýrské vedoucí a členy Pionýra, činovníky a členy Junáka, aby plně spolupracovali při zapojování oddílů a dalších dětí a účastnili se jejich činnosti.

Vzájemnou dohodou byla utvořena základna pro nejširší spolupráci pionýrů a junáků a dalších organizací, které by se chtěly připojit.

Ve všech organizačních složkách vytvářejte společné koordinační výbory dětských organizací pro Službu vlasti, které budou plánovat, připravovat a koordinovat všechny akce spolupracujících organizací a zajišťovat pro ně potřebné dohody a předpoklady.

Do těchto koordinačních výborů vysílá každá z organizací po třech zástupcích. Způsob práce a rozsah činnosti těchto výborů není přesně vymezen ani určen, závisí od místních podmínek a poměrů.

Ústřední a nižší koordinační výbory mohou a budou podle potřeby vydávat náměty nebo doporučení pro společnou práci všech spolupracujících organizací.

Koordinační výbory budou spolupracovat a koordinovat činnost spolupracujících organizací podle potřeby spolu s národními výbory, Národní frontou, SPB, ROH a dalšími organizacemi.

Koordinační výbory budou po společné dohodě vysílat své zástupce do příslušných štábů Služby vlasti, budou podporovat jejich činnost a dbát zvláště na to, aby do Služby vlasti byli zapojeni i ti mladí lidé v továrnách, ve školách, v dílnách, na venkově i v organizacích, kteří nejsou členy některé ze spolupracujících organizací.

Ústřední koordinační výbor i všechny výbory ostatní budou vděčně přijímat a realizovat všechny dobré a prospěšné náměty pro činnost organizací mládeže i Služby vlasti.

Soudruzi a soudružky, bratři a sestry !

Informujeme Vás s radostí o těchto dohodách.

Prosíme Vás upřímně, abyste svým příkladem a zkušenostmi pomáhali, kde můžete, a vyzýváme Vás, abyste společně hledali v koordinačních výborech i ve svých organizacích nové, lepší a prospěšnější cesty práce pro naši mládež, abyste se plně zapojili do oddílů Služby vlasti a podporovali je !

Věříme, že tato vaše práce nejlépe prospěje naší vlasti na její cestě k demokracii, humanismu a socialismu !

Jsm s vámi – buďte i Vy s námi !

Za Českou radu Pionýra:

Dr. Jiří Pelikán
Oldřich Kryštofek

Za náčelnictvo Junáka:

Rudolf Plajner, náčelník
Vlasta Koseová, náčelní
prof. František Němec, jednatel

Za ústř. náč. Svazu Junáků – Zálesáků:

Dr. Karel Šubrt

V Praze dne 30. 8. 1968

z roku 1990

Byla podepsána čtyřdohoda (Česká tábornická unie, Svaz mladých, Junák a Pionýr) o řešení přechodu základních organizačních jednotek z jedné organizace do druhé, kde se nedvojsmyslně pravilo, že základní jednotky přecházejí ze Svazu mladých, či z Pionýra s veškerým majetkem, resp. při dělení subjektu musí dojít k vzájemnému vyrovnání.

Tato dohoda se vcelku plnila a byla jednoznačným dokladem dobré vůle Pionýra nastalou situaci kolem majetku řešit.

Dohoda Dnešního dne byla uzavřena dohoda o převodu majetku mezi organizacemi

Svazem mladých

zastoupený předsedou RKC SM v ČR

Ing. Miroslavem Raškou

a

Pionýrem

zastoupeným předsedou České rady Pionýra

Martinem Bělohávkem

na straně jedné

Českou tábornickou unií

zastoupenou náčelníkem ČTU

Janem Hochmanem

a

Českým Junákem, svazem skautů a skautek

zastoupený starostou Českého Junáka

Jarmilem Burghauserem

na straně druhé.

1. Předmětem dohody je majetek základních právních subjektů Svazu mladých a Pionýra, které se rozhodly odejít z těchto organizací a přejít do ČTU nebo Českého Junáka.
2. Podle této dohody přecházejí uvedené základní právní subjekty s veškerým movitým i nemovitým majetkem včetně závazků a s právem používat jimi pronajaté klubovny do nových organizací (ČTU, Junák), kde opět utvoří základní právní subjekty nebo se začlení do jednotek již existujících v těchto organizacích.
3. V případě, že do nových organizací nepřejde většina členů původních základních právních subjektů, bude majetek účelně rozdělen dohodou základních právních subjektů jichž se převod týká, a to podle počtu členů.
4. Ustanovení o převodu majetku se však netýká majetku, který byl v letech 1968 - 1970 vlastnictvím ČTU a Českého Junáka a jehož navrácení je předmětem samostatných jednání na vyšších úrovních jednotlivých zúčastněných organizací.
5. Převedení majetku základních právních subjektů z jedné organizace na jinou je bezúplatné a podléhá registraci u příslušných republikových článků zúčastněných organizací.
6. Dohoda vstupuje v platnost dnem podpisu zúčastněných organizací a je závazná pro všechny jejich organizační články. Republikové orgány zúčastněných organizací se zavazují tuto dohodu publikovat ve svých organizacích způsobem v organizaci obvyklým, zejména pak ve svých základních právních dokumentech.

V Praze dne 7.6. 1990

Jan Hochman

Česká tábornická unie

Jarmil Burghauser

Český Junák, svaz skautů a skautek

Ing. Miroslav Raška

RKC Svazu mladých v ČR

Martin Bělohávek

Pionýr

z roku 1991

Dohoda

Dnešního dne byla uzavřena dohoda o převodu majetku mezi těmito organizacemi:

Pionýr, zastoupený předsedou České rady Pionýra Martinem Bělohávkem na straně jedné

Český Junák, svaz skautů a skautek, zastoupený starostou Českého Junáka Jarmilem Burghauserem na straně druhé.

1. Předmětem dohody je majetek základních právních subjektů Pionýra, jejichž členové se rozhodli odejít z této organizace s tím, že přecházejí do Českého Junáka.
2. Základní právní subjekt Českého Junáka, do něhož noví členové přecházejí, oznámí tuto skutečnost do 30 dnů základnímu právnímu subjektu Pionýra.
3. Podle této dohody přecházejí uvedení členové do Českého Junáka s movitým a nemovitým majetkem a s majetkovými a užívacími právy a závazky.
4. V případě, že do Českého Junáka přejde celý základní právní subjekt, přechází s veškerým majetkem a se všemi majetkovými a užívacími právy a závazky. Přechází-li jen část základního právního subjektu, bude vybavena movitým a nemovitým majetkem v poměru, který odpovídá počtu předcházejících členů ve srovnání s celým původním základním právním subjektem. Přecházející kolektiv bude majetkově vybaven do 45 dnů ode dne odchodu, nejpozději však do 31. 12. 1991. Právní subjekt, od kterého členové odcházejí, je povinen předložit doklady o stavu majetku, který tento subjekt vlastnil v době vypořádání v tom případě, když o doklady požádá právní subjekt přejímací strany.
5. Podle této dohody se vypořádá i takový majetek, který dosud vypořádán nebyl, pokud k přechodu členů základních právních subjektů Pionýra do Českého Junáka došlo v době právní existence obou organizací nebo jejich právních předchůdců do dne podpisu této dohody.
6. O převodu majetku sepiší oba právní subjekty hospodářskou smlouvu. Převod majetku je bezúplatný.
7. Nabyvatel nemovitosti je povinen požádat o zápis v evidenci nemovitostí u střediska Geodezie podle místa nemovitosti.
8. Podle této dohody se bude postupovat i v případech, kdy naopak dojde k přechodu členů z organizace Český Junák do organizace Pionýr.
9. Dohoda vstupuje v platnost dnem podpisu obou zúčastněných stran. Republikové orgány obou stran se zavazují tuto dohodu publikovat ve svých organizacích způsobem v organizaci obvyklým, zejména pak ve svých základních právních subjektech.
10. Platnost této dohody končí 31. 12. 1991.

za organizaci Pionýr
Martin Bělohávek
předseda České rady Pionýra

za organizaci Český Junák
Jarmil Burghauser
starosta Českého Junáka

V Praze dne 31.1. 91

z roku 1992

Stanovisko k současné kampani vedené proti občanskému sdružení Pionýr

Občanské sdružení Pionýr, jako demokratické, na politických stranách a hnutích a jiných ideologiích nezávislá organizace, která sdružuje děti, mládež a dospělé, obnovila svoji činnost - přerušenu na podzim 1970 - dne 20. ledna 1990. Je řádně registrovaným občanským sdružením, vyvíjí svoji činnost v souladu se zákony této země a ve své práci má prokazatelné výsledky (např. organizování letních táborů – v r. 1991 pro 40.000 dětí). V hrubém rozporu se skutečností je však stále ztotožňována s tzv. jednotnou dětskou organizací (tj. má být poplatná minulosti) a důkazem má být její název.

Článek 2., odst. 1 Listiny základních práv a svobod uvádí, že stát (tj. ČSFR) je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání.

Demokracie má různé podoby, je i prostředek realizace práva a politiky, je to i zásadní idea, která se prolíná do celého právního řádu a do celého občanského života. Stát tedy musí stejným dílem chránit všechny subjekty společenského a politického života.

Porušení čl.2, odst.1., resp. této zakotvené ideje, je porušení principu rovnosti subjektů ve státoprávní sféře, tzn. je porušen princip ekvivalence (rovnocennosti).

Toto porušení není vyvoláno systémem, ale postupem nebo činností jednotlivců, kteří místo ústavní a zákonné existence subjektů politického života, se snaží zavádět jakýsi zvláštní, tj. mimozákonný, režim v jejich činnosti a postavení.

Tím dochází k vážnému omezování práv těchto subjektů a stát jako všestranný garant, se svými mocenskými a právními prostředky a vybaveními, musí chránit nedotknutelnost zúčastněných subjektů politického a veřejného života.

Zádáme proto, aby se k Pionýru, resp. k dětem, které v organizaci smysluplně tráví svůj volný čas, i k vedoucím, kteří obětují peníze, čas a osobní pohodlí, přistupovalo stejně jako k jakémukoliv jinému občanskému sdružení.

V Praze dne 7. 2. 1992

Členové České rady Pionýra

z roku 1995

Prohlášení účastníků pracovního semináře “Občanské sdružení a výchova občana demokratické společnosti”

Děti mají spousty malých i velkých přání. Touhy po nových zkušenostech, po jistotě, po ohlasu a uznání jsou pro všechny děti společné. Sdružení dětí by měla tyto tužby uspokojovat. Dětské organizace navazují na přirozené prostředí dítěte jako je rodina, vrstevnické skupiny a okolí, umožňují jim postupně vrstvat do společnosti a stávat se občanem. Demokratem se však může stát jen tehdy, bude-li v demokratické interakci s vrstevníky i dospělými.

Dětská sdružení uplatňující ve výchově zájem o blaho dítěte v duchu Úmluvy o právech dítěte by měla mít podporu a uznání státu a společnosti. Celospolečenskou atmosféru vnímání dítěte jako sociálního subjektu můžeme ovlivnit dialogem mezi dětskými sdruženími, společenskými institucemi, státem a médií. A první kroky takového dialogu můžeme udělat co nejdříve.

Svět dětí není možný bez dospělých, nepouštějme se proto nikdy ruky dítěte, kterým jsme i my kdysi byli.

Praha 19. listopadu 1995

Účastníci semináře

PODĚKOVÁNÍ

Občanské sdružení Pionýr může vyvíjet svoji činnost v ukázaném rozsahu díky příspěvím tisíců dobrovolných pracovníků, kteří pracují přímo s dětmi a mládeží a nebo se podílejí na organizačním zajištění této činnosti.

Nelze vyjmenovat a dnes snad ani spočítat všechny partnery, sponzory a spolupracovníky, kteří k zajištění naší činnosti na nejrůznějších místech i různým způsobem přispěli nejvíce. Touto cestou chceme poděkovat alespoň některým z nich:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
  - Česká národní agentura "Mládeže"
    - Ministerstvo obrany
    - Policejní prezidium ČR
    - Senát Parlamentu ČR
  - Institut dětí a mládeže MŠMT
    - Integraf Náchod, s.r.o.
      - FAST Korbel
    - Pražská teplárenská, a.s.
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
  - Pojišťovna Generali a.s.
    - IPB Pojišťovna, a.s.
  - JUDr. Jiří Noha
  - Ing. Slavomír Ježek
  - Mgr. Tomáš Valenta
- Mgr. Jaroslava Rampouchová
  - Vladimír Pergler
  - JUDr. Petra Buzková
  - PhDr. Libuše Benešová
  - RNDr. Ivan Havlíček, Csc.
- PhDr. Břetislav Hoffbauer, CSc.
  - Mgr. Antonín Bůžek, Ph.D.

**Schváleno na zasedání České rady Pionýra dne 27. ledna 2001
Ústředí Pionýra v ČR, Senovážné nám. 977/24, 116 47 Praha 1
tel.: 02/24102229, fax: 02/24215101 www.pionyr.cz, crp@adam.cz**